

ชาวเพชรบูรณ์ฮือฮาด้าน ขุดน้ำมันใกล้‘ศรีเทพ’

อธิบดีกรมศิลปากรตำหนิลูกน้องไม่รายงานปมแผนขุดเจาะน้ำมันใกล้อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ ปธ.สภาวัฒนธรรมเพชรบูรณ์ชี้มรวมพลัง‘ชาวบ้าน-เครือข่าย’ต้านสุดกำลัง เนาะบริษัทถอยตีกว่า‘ศรีสุวรรณ’เนาะผู้มีอำนาจยับยั้ง (อ่านต่อหน้า 12)

ต่อจากหน้า 1

ศรีเทพ

เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ นายอนันต์ ชูโชติ อธิบดีกรมศิลปากร ให้สัมภาษณ์ถึงกรณีบริษัท อีโค โอเรียนท์ รีซอสเซส (ประเทศไทย) จำกัด จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำรายงานประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (อีไอเอ) แผนผลิตปิโตรเลียมใกล้โบราณสถานสำคัญอายุ 1,300 ปีของเมืองโบราณศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์ แค่เพียง 100 เมตร และอยู่ระหว่างการผลักดันเสนอขึ้นทะเบียนมรดกโลกว่า เพิ่งเห็นข่าวจาก “มติชน” เมื่อเช้า จึงให้หัวหน้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพรายงานมาด่วน คงยังให้ความเห็นอะไรไม่ได้ เพราะยังไม่ทราบข้อมูลเลย กำลังจะตำหนิลูกน้องอยู่ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ แต่อธิบดียังไม่รู้อะไรเลย

เมื่อถามว่าไม่มีการส่งสัญญาณจากส่วนราชการด้วยกันว่าจะจัดรับฟังความคิดเห็นถึงกรณีนี้เลยหรือ นายอนันต์กล่าวขำๆว่า “ไม่มีผมเห็นข่าวจากมติชนเมื่อเช้า ยังไม่ได้อ่านในรายละเอียดด้วยซ้ำ จึงให้รับรายงานโดยด่วนเลย ยังตอบอะไรไม่ได้”

ผู้สื่อข่าวถามว่า ขณะนี้ชาวเพชรบูรณ์และองค์กรภาคประชาชนรวมทั้งเครือข่ายทาง

วัฒนธรรม รอท่าที่ของกรมศิลปากรว่าจะเป็นอย่างไรร เพื่อจะกำหนดแนวทางเคลื่อนไหวคัดค้าน อธิบดีกรมศิลปากรกล่าวว่า “นี่แหละประเด็นอยู่ตรงนี้ ผมจึงถามว่าทำไมไม่มีข้อมูลรายงานมาถึงกรม ตอนนี้ยังประสานกันอยู่ ยังตอบอะไรไม่ได้”

ผศ.พิพัฒน์ กระแจะจันทร์ อาจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า เป็นเรื่องน่ากังวล เป็นเรื่องไม่สมควรเลย หากมีการขุดเจาะน้ำมัน สิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างแรกคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิทัศน์อย่างแน่นอน เพราะระยะห่างแค่ 100 เมตร ยังไงก็ต้องเห็นเครื่องขุดเจาะและตัวอาคารของบริษัทแน่นอน ต้องเข้าใจว่าพื้นที่เมืองศรีเทพนั้นไม่ได้กินเฉพาะส่วนโบราณสถาน แต่เมืองศรีเทพมีจุดเด่นอยู่ที่ cultural landscape หรือภูมิทัศน์วัฒนธรรม ถ้าอยากเข้าใจคดีจักรวาลของศรีเทพ จะต้องขึ้นไปบนเขาค้างนอก แล้วจะเห็นภูมิทัศน์ที่สัมพันธ์กับเขาดมอร์ตัน จะช่วยทำให้เข้าใจเมืองศรีเทพดีขึ้น เพราะเขาค้างนอกก็คือภูเขาศักดิ์สิทธิ์ที่สร้างขึ้นเพื่อให้มองเห็นเขาดมอร์ตันที่เป็นเขาคักดีสิทธิ์เช่นกัน

ผศ.พิพัฒน์กล่าวว่า นอกจากนี้ยังมีผลกระทบจากเครื่องขุดเจาะที่ทำงานตลอดเวลา จะเกิดมลพิษทางเสียง และต้องมีการตัดถนนใหม่เพื่อรองรับรถขนน้ำมันที่เพิ่มมากขึ้น ยังมี

มลพิษอื่นๆ อีก เช่น มลพิษทางอากาศ มลพิษจากสารพิษต่างๆ แสงจากบริษัทหรือแท่นขุดเจาะที่ต้องสว่างทั้งคืน การปนเปื้อนแหล่งน้ำ รวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่นเช่น ลัทธิ นก แมลง ที่จะได้รับผลกระทบไปด้วย ยังไม่นับรวมเรื่องปัญหาแรงสั่นสะเทือนต่อตัวโบราณสถาน

“กรมศิลปากรอาจไม่มีอำนาจไปจัดการตรงนี้ แต่สะท้อนถึงปัญหาการทำงานไม่ประสานกันระหว่างกระทรวงต่างๆ การออกใบอนุญาตในลักษณะนี้กระทรวงพลังงานควรใส่ใจกับสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่เฉพาะสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเท่านั้น แต่ต้องรวมถึงสิ่งแวดล้อมแหล่งประวัติศาสตร์ คงต้องเป็นเรื่องของท้องถิ่นที่ต้องผนึกกำลังกัน และมองถึงประโยชน์ระยะยาว น้ำมันขุดแล้วก็หมด ในขณะที่โบราณสถานนั้นจะอยู่ไปอีกหลายชั่วคน หากศรีเทพได้เป็นมรดกโลกจะมีนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกเดินทางมาชมจำนวนมาก ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับอาจมากกว่าการจ้างงานในบริษัทน้ำมันเท่านั้น” ผศ.พิพัฒน์กล่าว

นายวิศัลย์ โฆษิตานนท์ ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ชาวเพชรบูรณ์ต้องคัดค้านเรื่องนี้แน่นอน ตอนนี้ต้องดูท่าทีของกรมศิลปากรว่าเป็นอย่างไร และท่าทีของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม เพื่อจะมากำหนดท่าทีการเคลื่อนไหวคัดค้าน องค์กรเครือข่ายต่างๆ พร้อมจะร่วมมือกันต่อต้านเรื่องนี้อย่างสุดกำลัง หากต้องถึงขั้นฟ้องศาลปกครองก็พร้อม สงสัยมากกว่าทำไมถึงปล่อยให้เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นได้ เขาค้างนอกก็ตั้งให้เห็นหนโตอยู่ ทาง

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติไม่ลงมาดูในพื้นที่ก่อนจะอนุญาตเลยหรือ ไม่อยากบอกว่ามีอะไรแอบแฝงเครื่องแฝงหรือไม่

นายวิศัลย์กล่าวว่า หลังได้ทราบข่าวจากสื่อก็ตกใจ ไม่เคยระแคะระคายมาก่อน เพราะกว่าจะมาถึงขั้นนี้ต้องมีการสำรวจก่อน ถึงขั้นตอนนี้จะมาขอเจาะแล้ว ที่สำคัญเวทีแสดงความความคิดเห็นแค่ 3 วัน และตนซึ่งเป็นประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด เรื่องใหญ่ขนาดนี้ยังไม่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุมแม้แต่เวทีเดียว มารู้อخبارจากสื่อในภายหลัง เป็นเรื่องที่น่าแปลกมาก การจะมาเจาะหลุมใกล้เขาค้างนอก ซึ่งเป็นแหล่งโบราณสถานอายุ 1,300 ปีถือว่าไม่เหมาะสม

นายวิศัลย์กล่าวว่า เพียงแค่นี้ภาพก็รับไม่ได้แล้ว แค่นั้นเข้าสระปรือไปที่เขาค้างนอก ต้องผ่านหมู่บ้าน รบรทุก 18 ล้อวิ่งเข้าไปบรรทุกน้ำมัน แล้วมีรถขนอ้อย และรถนักท่องเที่ยวอีก แค่นี้ก็เสนอขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลกไม่ผ่านแล้ว ขนาดมีโรงงานน้ำตาล มีรถอ้อย ยูเนสโกยังบอกว่าตรงนี้ไม่ผ่านแน่นอน เราต้องไปหาเส้นทางเข้าอุทยานศรีเทพใหม่หมดเงินเป็นร้อยล้านบาทเพื่อทำถนนใหม่ แล้วถนนรองรับการขุดเจาะน้ำมันเป็นถนนที่หลีกเลี่ยงทางอื่นไม่ได้ ทางยูเนสโกก็ต้องมองว่าเราไม่มีความสามารถในการบริหารควบคุมให้แท่นขุดเจาะน้ำมันเข้ามาอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานไม่สามารถขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกได้

“ชาวเพชรบูรณ์ต้องลุกขึ้นมาต่อสู้คัดค้านเรื่องนี้อย่างสุดกำลังอย่างแน่นอน อยากให้บริษัทถอยดีกว่า แล้วไปทบทวนดำเนินการพื้นที่

อื่นจะดีกว่า อย่ามาทะเลาะกับคนเพชรบูรณ์เลย” นายวิศิษฐ์กล่าว

ด้านนายศรีสุวรรณ จรรยา นายกสมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อน กล่าวว่า จะทำหนังสือถึงอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติและอธิบดีกรมศิลปากร เพราะไม่ยอมให้ใครมาดำเนินการที่ส่งกระทบต่อโบราณสถานแห่งนี้ ที่เก่าแก่กว่า 1,300 ปี จึงขอให้ผู้มีอำนาจยับยั้งเรื่องนี้ ไม่เช่นนั้นทางสภาคอมและประชาชนจะนำเรื่องนี้ขึ้นฟ้องศาลแน่นอน

ที่ศาลากลางหมู่บ้าน หมู่ 11 บ้านสระปรือ ต.ศรีเทพ อ.ศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์ ผู้แทนบริษัท อีโคโอเรียนท์ รีซอสเซส (ประเทศไทย) จำกัด ร่วมกับบริษัท วิชั่น อี คอนซัลแทนท์ จำกัด จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นชาวบ้าน เพื่อจัดทำรายงานอีไอเอ เกี่ยวกับแท่นขุดเจาะน้ำมัน STN-2 ของบริษัท อีโค โอเรียนท์ รีซอสเซส (ประเทศไทย) จำกัด และ อีโค โอเรียนท์ เอ็นเนอจี (ไทยแลนด์) ลิมิเต็ด ที่ได้รับสัมปทานปิโตรเลียมในแปลงสำรวจบนบกหมายเลข L44/43 รวม 8 พื้นที่ โดยปีที่ผ่านมามีกำลังการผลิตรวม 1,052.28 บาร์เรล/วัน ต่อมาบริษัทมีแผนจะผลิตเพิ่มอีก 1 แห่งคือหลุมผลิต STN-2 ซึ่งห่างจากเจดีย์บวรารของมหาสุปเขาดลิ่งนอกประมาณ 100 เมตร ทำให้หลายฝ่ายหวั่นเกรงว่าจะกระทบต่อโบราณสถานศรีเทพ ที่กำลังขุดขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

น.ส.ธนัญญา เทียนดี นักโบราณคดีปฏิบัติการ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ ซึ่งร่วมรับฟังความคิดเห็น ชี้แจงว่า เขาดลิ่งนอกเป็นโบราณสถานที่ยื่นทะเบียนแล้ว ส่วนเจดีย์บวรารที่อยู่

รอบๆ เป็นโบราณสถานที่ยังไม่ขึ้นทะเบียน แต่ต้องใช้พื้นที่เพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป เนื่องจากเมืองโบราณศรีเทพในอดีตมีอาณาเขตจนถึงเขาดมอรัตน์ ที่อยู่ห่างไปราว 15 กิโลเมตร ซึ่งเมืองโบราณศรีเทพมีความยิ่งใหญ่และสำคัญมาก ในอดีตมีการติดต่อค้าขายกับหลายประเทศ ทำให้ได้รับวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามา ดังนั้นจึงอยากจะสำรวจขุดค้นเพิ่มเติมเพื่อยืนยันเสนอขอเป็นมรดกโลกต่อไป

ด้านนายสุระพล ชันหล่อ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 11 บ้านสระปรือ กล่าวว่า บ่อน้ำมันในเขตวิเชียรบุรีศรีเทพ มีมา 20 ปีแล้ว เขามาสร้างความเจริญอันไหนมันผิดกฎระเบียบกรมศิลปากร ทางบริษัทอีโคฯ เขาก็มีข้อมูลจะปรึกษาหารือกัน ตนดีใจที่พื้นที่หมู่ 11 มีบ่อน้ำมัน ชาวบ้านจะได้ทำงานมีงบประมาณมาพัฒนาหมู่บ้าน แต่โลกโซเซียลบอกไม่หมด และชวนให้คัดค้าน ไม่สบายใจเพราะจะเป็นต้นเหตุให้เกิดความรุนแรงในพื้นที่

นายสหชัย แจ่มประสิทธิ์ นายอำเภอศรีเทพ กล่าวว่า ทั้งสองฝ่ายต้องสำรวจพื้นที่ร่วมกันให้เข้าใจตรงกัน ทางอุทยานมีความเป็นห่วงว่าเขาดลิ่งนอกขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแล้ว แต่บวรารรอบนอกยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน ซึ่งในอนาคตหากขุดสำรวจอาจเจอโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกัน ตรงนี้เป็นอำนาจของกรมศิลป์ ส่วนการขุดเจาะน้ำมันก็ต้องทำอีไอเอ จะทำได้หรือไม่ต้องผ่านอีกหลายขั้นตอน ขอให้ทุกคนสบายใจทางราชการจะทำทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย เพราะอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเป็นของคนไทยทั้งประเทศ